

Shirin Abbasi Nejad Enger vid en linjär accelerator. Hon ska genomföra mätningar med en detektor som hon har utvecklat tillsammans med en av sina studenter. Foto: Simon Dobri.

NA-läraren var starten för hennes forskarkarriär

Publicerad: 25 september 2015

Författare: Hans Andersson

Hon kom som fjortonåring till Storå och gick ut som student från Lindeskolan 1994. Idag forskar hon för att förbättra cancervården. - Vårt arbete förlänger livet. Det går inte att beskriva den glädjen det ger, Shirin Abbasi Nejad Enger.

Det är inget nio-till-femjobb hon har. Hon är professor i Montreal, Kanada. Anställd på avdelningen för onkologi på det universitetssjukhus som hör till McGill University och på enheten för medicinsk fysik forskar hon om hur man kan på ett bättre sätt stråla cancertumörer, så att de oskadliggörs effektivt utan att skada organ som ligger mycket nära. Det är en tillämpad, samhällsnyttig forskning, nära patienten.

- Mitt forskningsområde heter brachyterapi, som är en strålbehandlingsmetod där stråldosen placeras in i eller nära tumören via inopererade katetrar eller nålar. På så sätt får tumören en hög stråldos samtidigt som omkringliggande normal vävnad får mindre stråldoser. I min forskningsgrupp utvecklar vi brachytherapin vidare.

- Vi forskar på "Rotating shield brachytherapy", där vi placerar sub-millimeter av roterande metallskydd i katetern med ett inbyggd emissionsfönster. När strålkällan placeras nära eller inuti tumören, kan man rotera emissionsfönstret mot tumören och skyddet mot frisk vävnad. På så sätt får tumören intensivare stråldos och strålkänslig frisk vävnad skonas ytterligare.

Shirin Abbasi Nejad Enger och studenten Simon Dobri utvecklar detektorn. Foto: Michael Evans

- Detta är inte möjligt med de strålskällor som används inom sjukvården idag. Därför jobbar vi även med att ta fram nya strålskällor och utvecklar dosplaneringssystem för att kunna ge optimal dos till tumören. Jag forskar också med att fram nya strålningsdetektorer.

Det är inte utan att man tänker på Nobelpriset i medicin – inte bara för att det är svårt att hänga med i svängarna, utan också för att de priserna brukar hamna på andra sidan Atlanten.

- Alla forskare drömmer väl om Nobelpriset, men den glädje som det här arbetet ger går över vilket Nobelpris som helst, säger Shirin Abbasi Nejad Enger. Med bra metoder förlänger man livet med så få biverkningar som möjligt, så att patienten får längre liv med en bra livskvalitet. Den känslan går inte att beskriva.

Om vi backar tillbaka drygt 20 år kanske vi hittar några skäl till att hon hamnade där hon är nu. Hon tvekar inte när hon säger att det var läraren på NA-programmet Roy Nilsson, som till stor del är orsaken till hennes fortsatta studier, forskning och yrkesval.

- Jag minns en gång när jag behövde få hjälp inför ett matte-prov, så ställde han upp på en gång. Han hade tänkt titta på en solförmörkelse, men glömde det för att hjälpa mig och en gång när jag gick i årskurs 2 eller 3 ordnade han en resa för hela klassen till Uppsala för att visa Fysikinstitutionen, berättar Shirin Abbasi Nejad Enger.

Hon flyttade till Uppsala och började studera och disputerade och blev doktor i medicinsk fysik. I Uppsala började det arbete hon håller på med i Kanada, dit hon flyttade en första period till ett annat universitet, innan hon för ett år sedan flyttade tillbaka till Kanada och McGill-universitet i Montreal.

- En annan person som jag kommer ihåg som en eldsjäl var Göran Waldén. Jag ville bli författare när jag var yngre. Jag kunde inte bra svenska men satte ändå igång och skrev en bok på svenska. Göran uppmuntrade mig och var inte en sådan som säger "det här kan du inte". Han rättade mina utkast och ställde upp väldigt mycket. Jag har boken kvar, men kommer inte att ge ut den säger Shirin med ett leende. Han behövde inte hjälpa mig, men han gjorde det ändå.

För två år sedan åkte hon till Lindesberg och tog faktiskt en promenad över Lindeskolas gård och nästa år har hon lovat att åka hit med sina två barn - sju och elva år - så att de för se var deras mamma växte upp. Den promenaden påminde henne om hur mysigt hon tyckte det var på skolan. Hon kommer ihåg skoltiden som en gåva. Hon säger att hon hade tur som mötte lärare som brydde sig. Hon kommer ihåg Karin Smed, som gav henne extra lektioner i svenska.

Hon berättar också om sin pappa. När familjen kom till Sverige från den kurdiska delen av Iran var Shirin fjorton år. De blev placerade i Göteborgsförorten Hammarkullen. Men hennes pappa ville inte flytta dit.

- Pappa kämpade för att vi skulle få bo på en mindre ort, så att vi skulle ha lättare att lära oss svenska. Vi kom till Storå och jag gick ett år på Storåskolan innan jag började på Lindeskolan, berättar Shirin Abbasi Nejad Enger.

Tidigare artiklar i serien

Del 1: [Pelle Fisk blev pilot och for till USA](#)

Del 2: [Marianne Åbyhammar blev hovrättsråd och konsumentombudsman](#)

Del 3: [Per Borin har dirigerat på de stora scenerna](#)

Del 4: [Möt deckarförfattaren Johan Theorin](#)

Del 5: [Gun-Britt W Bikfalvy har rösten - och hon har skrattet!](#)

Del 6: [Eva Erbenius blev tonsättare - inte lärare som många i släkten](#)

Del 7: [Tommy Allström är byggeleven som startade eget under byggkrisen](#)

Källa: LindeNytt.com

<https://lindenytt.com/nyheter/na-lararen-var-starten-for-hennes-forskarkarriar/>